

Deklaracija ob 125. obletnici International Council of Nurses (ICN) o prihodnosti zdravstvene nege

Bukarešta, oktober 2024

UVOD

Ob priznavanju vse večjih izzivov, s katerimi se soočajo nacionalni zdravstveni sistemi pri odzivanju na povečano povpraševanje po zdravstvenih storitvah, ki ga povzročajo dejavniki, kot so staranje prebivalstva, naraščanje kroničnih bolezni in nove nevarnosti, kot so podnebne spremembe, krize v javnem zdravju, izredne razmere, ki jih povzročajo ljudje, in konflikti.

Priznavanje ključnih izzivov na področju delovne sile, vključno s pomanjkanjem medicinskih sester, neenakomerno porazdelitvijo, neuravnoteženostjo kombinacije znanj, mobilnostjo in migracijami ter staranjem delovne sile, ki se jim pridružujejo stres, izgorelost in nasilje na delovnem mestu, zaradi česar številne medicinske sestre opuščajo poklic.

Ponovno potrjujemo zavezanost zdravstveni negi kot temelju vseh zdravstvenih sistemov, ki ima ključno vlogo pri zagotavljanju dobrega počutja prebivalstva po vsem svetu. In v luči vizije Mednarodnega sveta medicinskih sester (ICN), da svetovna skupnost priznava, podpira in vlaga v medicinske sestre in zdravstveno nego, da vodijo in zagotavljajo zdravje za vse.

Voditelji medicinskih sester, zbrani na konferenci ob 125. obletnici ICN, ki je bila 21. in 22. oktobra 2024 v Bukarešti v Romuniji, so sprejeli naslednjo izjavo.

1. Večje in pametnejše javne naložbe

Ponavljamo naš poziv ICN **Charter for Change** k naložbam v zdravstveno nego in se nadalje zavzemamo za strateško usmerjene javne naložbe, ki so usklajene s tehnološkim napredkom, razvojem vodstva, dolgoročno vzdržnostjo delovne sile ter se osredotočajo na preprečevanje in promocijo zdravja.

- Dodelitev zadostnih sredstev za zagotovitev ustreznega števila dobro izobraženih medicinskih sester v zdravstvenih sistemih, vključno s primarnim zdravstvenim varstvom.
- Spodbujanje politik, ki spodbujajo učinkovito in kakovostno zdravstveno nego ter okoljsko trajnostne prakse.

- Podpiranje vključevanja multiprofesionalnih timov za izboljšanje sodelovanja pri izvajanju zdravstvene oskrbe.

2. Doseganje ciljev trajnostnega razvoja in univerzalnega zdravstvenega varstva

Pozivamo vlade, naj si nujno in intenzivno prizadevajo za upoštevanje akcijskega načrta UHC2030, Od zaveze k dejanjem, v katerem so določeni ukrepi, ki jih morajo države sprejeti za nujen napredek, potreben za doseganje univerzalnega zdravstvenega varstva do leta 2030. Poudarjamo, da je treba:

- Zaščita poklica medicinske sestre in vlaganje vanj za obnovo zdravstvenih sistemov, ki lahko uresničijo cilje trajnostnega razvoja in univerzalno zdravstveno zavarovanje za izboljšanje zdravja po vsem svetu.
- Priznavanje in vrednotenje zdravja in zdravstvene oskrbe kot naložbe in ne kot stroška.
- Zagotavljanje zavez za naložbe za ohranjanje pravične in v ljudi usmerjene oskrbe.

3. Obravnavanje globalnih zdravstvenih izzivov in vloga medicinskih sester v humanitarnih nesrečah

Ker priznavamo, da so medicinske sestre v ospredju odzivov na vse večje globalne zdravstvene izzive, vključno s konflikti, naravnimi nesrečami, pandemijami, podnebnimi spremembami in nenalezljivimi boleznimi, ter posledične migracijske in begunske krize, poudarjamo pomen opremljanja medicinskih sester z veščinami in viri za obravnavanje teh nevarnosti za zdravje, vključno z:

- razširitvijo vloge medicinskih sester v pripravljenosti in odzivanju na javno zdravje, zagotavljanjem, da so v ospredju prizadevanj za ublažitev vplivov podnebnih sprememb na zdravje, vključno s širjenjem nalezljivih bolezni, nezanesljivo preskrbo s hrano in vodo ter z vročino povezanimi boleznimi, in razvojem strategij, ki jih vodijo medicinske sestre, za odpravljanje teh vplivov na zdravje.
- Zagovarjanje politik, ki podpirajo in ščitijo medicinske sestre, ki delajo v teh zelo stresnih in tveganih okoljih, z ustreznimi sredstvi, dostopom do osebne zaščitne opreme, podporo duševnemu zdravju in strokovnim priznanjem.
- Zagotavljanje usposabljanja za medicinske sestre za zagotavljanje kulturno občutljive oskrbe razseljenim in ranljivim skupinam prebivalstva ter obravnavanje njihovih edinstvenih potreb po telesnem in duševnem zdravju, vključno s travmami in stanji, povezanimi s stresom.
- Spodbujanje mednarodnega sodelovanja za podporo intervencijam, ki jih vodijo medicinske sestre na konfliktnih območjih, v begunskih taboriščih ter na območjih, ki so jih prizadeli konflikti in podnebne spremembe, pri čemer se ranljivim skupinam prebivalstva zagotavlja pravočasen dostop do zdravstvene oskrbe ter varujejo pravice in zdravje razseljenega prebivalstva.
- Preusmeritev zdravstvenih sistemov v promocijo zdravja, preprečevanje in nadzor nenalezljivih bolezni in duševnega zdravja ter povečanje

financiranja ukrepov na področju nenalezljivih bolezni in storitev za duševno zdravje.

- Podpora kampanji **#NursesforPeace** Mednarodne mreže medicinskih sester za mir (**ICN's #NursesforPeace**) in pobude Svetovne zdravstvene organizacije Global Health and Peace Initiative ter obsodba napadov na zdravstvene delavce. Mednarodno humanitarno pravo je treba spoštovati in izvajati na vseh konfliktnih območjih, da se zagotovita varnost in zaščita vseh zdravstvenih delavcev in ustanov.

4. Strateško in trajnostno načrtovanje delovne sile za prihodnost

Države se morajo osredotočiti na trajnost delovne sile medicinskih sester kot sestavni del splošnega načrtovanja delovne sile medicinskih sester. Zavzemamo se za okrepljeno strateško načrtovanje delovne sile za zagotovitev trajnostne ponudbe medicinskih sester in vodij za prihodnost:

- Spodbujanje medsektorskega sodelovanja za zagotavljanje trajnostne ponudbe medicinskih sester za prihodnost, vključno z izvajanjem celovitih ocen delovne sile in zbiranjem podatkov za predvidevanje sedanjih in prihodnjih potreb.
- Podpiranje zdravstvenih in izobraževalnih ustanov pri krepitvi medpoklicnega izobraževanja in stalnega strokovnega razvoja ter vključevanju socialnih determinant zdravja in trajnostnih zdravstvenih praks.
- Krepitev regulacije, akreditacije in zagotavljanja kakovosti zaposlenih v zdravstveni negi.
- Krepitev sistemov podatkov o delovni sili za oblikovanje politike, ki temelji na dokazih, s poudarkom na izboljšanju porazdelitve delovne sile, reševanju vprašanj v zvezi z mešanjem znanj in spretnosti ter zmanjševanju neravnovesja delovne sile.
- Izvajanje ciljno usmerjenih strategij za ohranjanje zaposlenih, ki so se izkazale za učinkovite na različnih stopnjah poklicne poti in v različnih regijah, s poudarkom na delovnih pogojih, poklicnem napredovanju in strokovni podpori.
- Etično upravljanje mednarodnega zaposlovanja in migracij v skladu z globalnim kodeksom ravnanja SZO ter zagotavljanje preglednosti in trajnosti migracijskih politik.
- Prednostno obravnavanje ohranjanja in zaposlovanja medicinskih sester na območjih s pomanjkljivimi storitvami, vključno s podeželskimi in oddaljenimi skupnostmi. Vse države bi si morale prizadevati za samozadostnost pri zagotavljanju delovne sile za zdravstveno nego.

5. Izboljšanje delovnega okolja in razširitev obsega prakse

Privlačni delovni pogoji, plačilo in karierne možnosti so ključni politični ukrepi, ki bodo izboljšali ohranjanje in zaposlovanje delovne sile v zdravstveni negi. Pozivamo k ponovni osredotočenosti na dobro počutje in delovne pogoje medicinskih sester s pomočjo:

- zagotavljanjem varnih, vključujočih in ustrezno opremljenih delovnih okolij s poudarkom na zaščiti telesnega in duševnega zdravja ter zagotavljanjem virov, ki jih medicinske sestre potrebujejo za varno, učinkovito in uspešno opravljanje svojega dela.
- omogočanjem medicinskim sestram, da delajo v polnem obsegu svoje prakse, pri čemer v celoti izkoristijo svoje spretnosti, izobrazbo in strokovno znanje.
- Obravnava vplivov tveganj na delovnem mestu, povezanih s spolom, kot sta izgorelost in skrbstvene odgovornosti.
- Spodbujanje pravičnega nagrajevanja in poklicnega priznavanja, ki odraža bistven prispevek medicinskih sester k zdravstvenim sistemom in odpravlja neenakosti med spoloma, vključno z razlikami v plačilu in podcenjevanjem neplačanega skrbstvenega dela.
- Uveljavljanje politike ničelne tolerance do vseh oblik nasilja ali zlorab do medicinskih sester.

6. Širitev vodstvenih vlog v zdravstvu

V skladu z dokumentom SZO o stanju zdravstvene nege v svetu poudarjamo ključno potrebo po vključevanju medicinskih sester v vodilne vloge na vseh ravneh odločanja v zdravstvu in se zavzemamo za:

- pospeševanje imenovanja vodilnih medicinskih sester na višje vodstvene položaje v zdravstveni negi, zdravstvenem sektorju in širše, da bi okrepili upravljanje in vodenje zaposlenih v zdravstveni negi ter prispevali k odločitvam na področju zdravstvene in socialne politike.
- Zagotavljanje aktivnega vključevanja medicinskih sester v vodstvene poti, mentorske programe in globalno zdravstveno upravljanje ter spodbujanje večje zastopanosti v ministrstvih za zdravje, mednarodnih agencijah in strokovnih združenjih.
- Spodbujanje enakosti spolov pri vodenju in odločanju ter zagotavljanje enakih možnosti medicinskim sestram na položajih odločanja.
- Zavzemanje za vladne vodje zdravstvene nege v vsaki državi z ustreznimi pooblastili in sredstvi.

7. Izkoriščanje novih tehnologij in digitalnega zdravja

V hitro razvijajočem se zdravstvenem okolju se zavzemamo za večjo vključenost digitalnih orodij in inovacij v prakso zdravstvene nege:

- vlaganje v digitalno pismenost in tehnološke kompetence medicinskih sester za izkoriščanje telemedicine, umetne inteligence in podatkovno podprtih modelov oskrbe.
- Razširitev uporabe digitalnih orodij ter dostopa do digitalnih zdravstvenih platform za izboljšanje zagotavljanja zdravstvene oskrbe, zlasti na območjih s pomanjkljivimi storitvami.
- Podpiranje raziskav in razvoja na področju zdravstvene tehnologije, ki odговarja na potrebe posameznikov, družin, skupnosti in zdravstvenih

delavcev, da bi povečali učinkovitost intervencij zdravstvene nege in izboljšali izide zdravljenja pacientov.

Delegati konference ob 125. obletnici ICN v Bukarešti ponovno potrjujejo ključno vlogo, ki jo ima zdravstvena nega pri napredku globalnega zdravja. S to deklaracijo se zavezujemo, da bomo sodelovali pri reševanju izzivov, s katerimi se soočajo zdravstvena nega in sistemi zdravstvenega varstva, ter zagotovili močno, odporno in trajnostno prihodnost zdravstvene nege in zdravljenja.